МИНИСТЕРСТВО
НА КУЛТУРАТА
Изх. №. СТ-84-227
Дата. 31-05-2023

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

На основание чл. 84, ал. 1 и ал. 2, във връзка с чл. 83 от Закона за културното наследство (ЗКН), във връзка със Заповед № РД09-128/07.02.2023 г. на министъра на културата, Заявление в Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) с вх. № 7400-1150(3)/03.04.2023 г., Становище на НИНКН с изх. № 7400-1150/05.05.2023 г. и образувана преписка в Министерство на културата № СТ-84-227/09.05.2023 г.

СТАНОВИЩЕ

Относно: Инвестиционен проект за обект: Укрепване и възстановяване на храм „Св. Мина“ със статут на исторически паметник на културата, преизграждане на част от сградата и допълващо застрояване - помещение за санитарни нужди, ПИ 68134.702.964, УПИ VII-за църква, кв. 236, м. „Парк Гео Милев“, СО - район „Слатина“, ул. „Гео Милев“ № 71, гр. София; части: Архитектурна, Конструктивна, Технология за КРР, Паркоустройство и благоустройство, Геодезическа, Електрическа, ВиК, ОВК и ПБ; фаза: Технически проект (ТП)

Заявител: Църковно настоятелство при храм „Св. Мина“, гр. София, СО - район „Слатина“, ж.к. „Гео Милев“, ул. „Гео Милев“ № 71

Идентификационни данни за обекта: ПИ 68134.702.964, УПИ VII-за църква, кв. 236, м. „Парк Гео Милев“, СО - район „Слатина“, гр. София.

Статут на обекта:

Църквата „Св. Тарапонти“, датиращата от епохата преди Освобождението /„Св. Мина“/ в с. Слатина /сега кв. „Гео Милев“, м. „Слатина“, е обявена във в-к „Известия“, бр. 73 от 1955 г., и съгласно чл. 12, т. 2 от ЗПКМ, притежава статут на исторически паметник на културата с категория „за сведение“. Църквата е декларирана с писмо № 4020 от 21.08.1989 г. на НИПК и като архитектурно-художествен паметник на културата.

Архивни данни:

Обектът има досие.

Със Становище с изх. № СТ-84-227/12.10.2020 г. на Министерство на културата са съгласувани Виза за проектиране и Идеен проект за обект „Укрепване и възстановяване на храм „Св. Мина“ със статут на исторически паметник на културата, преизграждане на част от сградата и допълващо застрояване помещение за санитарни нужди, УПИ VII-за църква, кв. 236, гр. София (части: Архитектура, Конструкции, КРР, фаза: Идеен проект (ИП)“.

Констатации и оценки:

Внесената документация подлежи на съгласуване съгласно разпоредбите на чл. 83, ал. 1, т. 1, буква „а“ от Закона за културното наследство (ЗКН) и съдържа: Документ за собственост; Копие от Становище с изх. № СТ-84-227/12.10.2020 г. на Министерство на културата и копие от съгласуваната Виза за проектиране; Комбинирана скица за идентичност; Скица на ПИ 68134.702.964; Удостоверения по чл. 165 от ЗКН за специалности „Архитектура“ и „Консервация и реставрация“; CD.

Графичната част на проекта включва подробно архитектурно заснемане с описание на строителните периоди и материали. В обяснителната записка подробно се анализират намесите през годините и актуалното състояние на обекта, както и причините за различни проблеми – неравномерно слягане на основите, плитко фундиране, течове от покрива, лошо отводняване, конструктивни проблеми във всички части. Общото състояние на сградата е определено като предаварийно. Анализирано е и околното пространство.

Проектът има за цел да укаже мерки за укрепването на строителната конструкция, реставрация и консервация на сградата, художествена реставрация на стенописите и възстановяване на храмовата функция. Приложени са: количествена сметка, спецификация дограма (врати и прозорци), детайли на дограма и метални декоративни решетки, детайли на вътрешни и външни настилки и др., 3D визуализации. Предложено е цветово решение на фасадите. Проектното решение е съобразено с констатациите и препоръките от Становище с изх. № СТ-84-227/12.10.2020 г. на Министерство на културата.

Част: Реставрационни дейности

Проектът предвижда консервационно-реставрационни дейности по стенописите в интериора на храма и възстановяване на каменна пластика при олтара и постамента на владишкия трон.

За фасадната реставрация е съставена технология, която включва възстановяване на мазилките, реставрация на декоративни релефи и корнизи, реставрация на мраморна плоча с надпис.

Обектът е проучен на място. Установено е чрез сондажи, наличие на стенописи под слоя от варна бадана. Приложена е подробна фотодокументация, отразяваща актуалното състояние на художествените елементи и фасадите на храма.

Предложените консервационно-реставрационни намеси са необходими и допустими от гледна точка на опазване на НКЦ.

Част: Конструкции

Представеният конструктивен проект разглежда актуалното техническо състояние на основната църковна сграда и прилежащи помещения, етапите на строителство, типа конструкция, вида на използваните материали и констатирани дефекти и несъответствия. На тяхна база са разработени укрепителни, възстановителни и строително-монтажни работи. Предвидено е демонтаж на късна пристройка с обслужващи функции и изграждане на нова сграда, като допълващо застрояване, преизграждане на компрометиран притвор с нова стоманобетонна конструкция и дървен покрив, усилване на съществуващи основи, инжектиране на пукнатини по фасадни зидове, реконструкция на покрив и анкерирането му в нов обединяващ задкорнизен стоманобетонен пояс. Предвидено е временно подпиране на свода в най-старата част от сградата до изграждане на новата покривна конструкция. Описани са технологията и етапите на изпълнение.

- Да се запазва в максимална степен автентичният вид на елементите и детайлите между тях. Да се работи на участъци или да се предвиди цялостно временно покритие. Да се обърне особено внимание при изолиране/импрегниране на контактната зона между монолитни стоманобетонни конструкции и каменни зидарии с цел недопускане на преминаване на соли.

Предвидените укрепителни и ремонтно-възстановителни СМР са допустими с оглед опазване на сградата НКЦ и бъдещата ѝ надеждна експлоатация.

Проектните предложения за нова камбанария, ограда и допълващо застрояване са съобразени със статута на църквата и с нейния архитектурен образ и са допустими по отношение на опазването ѝ.

Въз основа на гореизложеното,

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА СЪГЛАСУВА:

Инвестиционен проект за обект: Укрепване и възстановяване на храм „Св. Мина“ със статут на исторически паметник на културата, преизграждане на част от

сградата и допълващо застрояване - помещение за санитарни нужди, ПИ 68134.702.964, УПИ VII-за църква, кв. 236, м. „Парк Гео Милев“, СО - район „Слатина“, ул. „Гео Милев“ № 71, гр. София; части: Архитектурна, Конструктивна, Технология за КРР, Паркоустройство и благоустройство, Геодезическа, Електрическа, ВиК, ОВК и ПБ; фаза: Технически проект (ТП), със следните изисквания:

- Изпълнението на обекта и всички консервационно-реставрационни дейности да се извършват от лица или под непосредственото ръководство на лица, вписани в публичния регистър, съгласно чл. 165 от ЗКН.
- Дейностите по консервация и реставрация на фасадите и ремонт на покрива подлежат на приемане от комисия, в съответствие с чл. 83а от Закона за културното наследство.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА КУЛТУРАТА:

ДОЦ. Д-Р ПЛАМЕН СЛАВОВ